

Lo de ser la mar salada
 es lògich y natural,
 remullantse dins la onada
 la carn fresca y sonrosada
 d'aquets cerrossets de sal.

¿RESSURRECCIÓ?

Durant aquestes «vacacions imperiosas del istiu» que diuen els polítics, vinch assistint a las funcions que dona en lo teatro de Novetats la companyia dirigida per lo senyor Huervas, y vaig observant ab entussiasme creixent, una *novetat* que sembla anar lligada providencialment ab lo nom del teatro.

No es el meu un descobriment de 'ls que 's fan acreeadors a una patent d' invenció; pero sí es una *novetat* a la que no estavam acostumats y que té molt d' afalagadora y fá obrir el cor a la esperansa a tots els que estimem las cosas de la terra; als que recordem ab anyoransa aquells temps de 'n Colomé y en Mollá, de 'n Puig y del *Pajarito*; als que, en una paraula, creyem que la sarsuela catalana no es morta ni pot morir y fermes ab aquesta creencia, esperem ab íntima fé el moment de sa resurrecció.

La *novetat* de que parlo, el descobriment que hi fet assistint a las funcions de Novetats, es que 'l públich dona mostrats de decantarse en favor de la sarsuela catalana y aixó es un aconteixement remarcable, si afalagador pera 'l present, esperansador pera 'l pervindre.

Després del final que tingué la temporada del teatro lírich catalá en lo Tívoli, els imparcials, els que no 'ns cega la passió y primer que a las nostras conveniencias estimem a la veritat sense fernos ilusions fantásticas, donavam ja per morta y enterada definitivament a la sarsuela catalana.

Els amichs de 'n Morera, l' Iglesias y l' Utrillo, deyan després d' aquella tentativa tan ben comensada com esguerrada després, que la segona temporada del teatro lírich catalá 's faria al Eldorado ó al Liceo y senyalavan artistas capdals, obras de punta, una temporada en fi, *por todo lo alto*.

—Ja veuréu com nó, —dèyam nosaltres.— Ja veuréu com tot aixó está ben llest.

Y no varem equivocarnos.

El teatro lírich catalá tal com l' idearen els seus organisadors, duya la mort en las entranyas. Volgueren apartarse de lo popular, volgueren trencar els motllos aplaudits y celebrats per nostre públich posantse a imitar refinaments híbrids d' altres terras y crearen una cosa tan efimera com la moda y quan aquesta passá —questió de dos mesos— el teatro lírich catalá caygué al fosso per no aixecase'n may més.

Tornant a la campanya qu' está fent la companyia Huervas en lo teatro de Novetats, es una revelació prenyada d' esperansas.

Desempolsant obras del repertori antich, qu' han fet riure a tres generacions, y ressucitant sols els sobadíssims espectacles «De la terra al sol» y «De Sant Pol al Polo Nort» ha lograt plens considerables.

Hi havia que veurer al públich qu' assistia a la *reprisse* de tan rancias obras!

Reya els xistes anacrònichs com en los millors temps de 'n Colomé y de la Mateu; celebrava als acudits com si fossin cosa estupenda; saludava als personatjes com a coneguts antichs y demanava 'l bis de 'ls couplets ó de las pessas favoritas ab un furor com si 'ns trovéssim a vint anys enrera.

La companyia es sens, dupte desequilibrada; al-

güns com l' Huervas, en Gil, l' Oliva, l' Esplugas y l' Andrés encara 's defensen, la Pepeta Mateu treu forsas de flaqueza, altres—sobretot las donas—son principiants; las decoracions 's cahuen de vellas; la música y 'ls coros no s' hi perfilan, ja que a la fi 's tracta per ells d' un *bolo* més...

Donchs, aixis y tot, el públich ompla el teatro y riu y aplaudeix admirant com a novats aquellas obras tant manossejadas.

Y la rahó no vol forsa. El públich está anyorós de la sarsuela catalana; el públich, apartat del teatro lírich catalá per las imbecilitats del *género chico*, torna a aficionarse a una manifestació artistica que fou predilecta seva y gracias a la qual l' Ignasi Elías pogué arreconar una fortuna.

Qui vagi a Novetats no podrá menys de rendirse a la evidencia; la ocasió pera ressucitar formalment la sarsuela catalana es magnífica. No podría donarsen un' altra de millor.

Un cap intel·ligent que s' encarregui de portar el timó; una bossa que sápigas gastar a temps per recullir després; una companyia ab la base del mateix Huervas y alguns autors y músichs que trevallin ab dalit, y per la sarsuela catalana tornarán a lluhir dias de gloria.

'Ns consta qu' algú ha vist també lo que nosaltres veyem y estudia aquesta probatura de l' Huervas per encarrilarla a sa prolongació definitiva; se 'ns diu també que hi há en porta algunas obras que mourán soroll.

Y se 'ns assegura finalment que, de no cambiar els vents, es molt probable qu' aquest hivern 's canti en catalá a temporada llarga...

Fém vots pera que resulti veritat tanta bellesa.
Amén.

RAMON BERENGUER.

Ma vehina

Prop de casa hi há una noya,
bonicoya
que diu que ja té promés;
qu' es tant guapo el qui festeja
y galleja,
que en lo mon ja no hi há més.
Diu que 'ls dos, enamorats,
y acostats,
tot sovint se fan petóns;
si bé miran que son pare
y sa mare,
no 'ls hi vejín tals accions
Diu qu' ella un dia a la escala,
va atrapa—la
d' improvis, el seu porter
tot fen cosas no molt bonas,
ni molt monas ..
sent tant fina com vol ser.
Diu, també, qu' una vegada,
amagada
la varen veure al jardí
jugant ab l' enamorat,
d' amagat,
com coloma y colomí
Y, en fi, tantas cosas diuen
y s' en riuhen,
que no falta ja qui diu
que fent bon sol y bonansa
sens' tardansa,
hi haurá pardalets al niu!

J. M.ª MALLAFRÉ

LA DONA CATALANA

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

Mal de moltas

I

De cabells rissats y ulls negres
com las moras bosquetanas...
los llabis com lo coral
y 'l rostre encés com la grana,
l' Enriquet es tant xamós
que tothom diu: —Per sé un angel,
à n' aquet hermós noyet
¡l' hi faltan tant sols las alas!

La mare d' aquest infant
es bona, virtuosa y santa;
essent viuda, en lo seu fill
¡si n' hi fixa d' esperansas!

En sa boca no hi há un nó
pera 'l fruyt de sas entranyas
y com n' es alegre y viu
¡pobre mare!... ¡tot l' hi passa!

L' hi passa tot; y l noyet
com veu que ha caygut en gracia,
ab tot y ser tant petit
devegadas l' amenassa...
y la mare complascent
d' amagat se desfá en llágrimas.

II

Pe 'l sufriment abatuda
sense consol ni esperansa,
una dona d' una edat
que sembla més avansada
puig l' ha envellida 'l dolor
y més encare 'ls mals tractes,
llensa apesrats sospirs
murmurant ¡qu' es trist ser mare!
¡No ho deya aixís fá vint anys
quan tot lo seu goig fundava
en petonejar á un nen
lo mateix que are li amarga
¡la seva vellesa trista!...
¡May al fill res l' hi negava
y are ha recullit lo fruyt
d' aquella llevar llensada!...
¡are toca ls resultats
de ser tant bona y tant santa!
Aquell que un temps angel fou,
are s' es tornat un diable
que ab crits y renys y fins cops
del bé que li déu fá paga.
Ella no 'l dugué al camí;
pró tampoch reptá sas faltas...
¡quantas vegadas als fills
els perden sas própias maros!

DOLORS RIERA Y BATLLE.

A una amiga

M' han dit amiga Carmeta
que diumenje, boy soleta,
vas ferte un tip de plorá,
sols perque ta bona mare
obehintne á lo teu pare
no 't vá deixá aná á ballá.

Si tas amigas ballant
't creus que disfrutan tant,
no vulguis tení el seu viure.
Diu l' adagi catalá
«qui 't vol bé 't fará plorá
«y qui mal, te fará riure.

Jo que el ball no hi detestat
y que á voltas hi ballat
en societats honestas,
no 'n faig cap escarafall:
sempre dich que bó es el ball...
pero no, totas las festas.

Que vingui una festa anyal
com, sant Joan ó Nadal,
y fins las Pascuas... també,
está bé que el ball frequentis
pro més sovint, no ho intentis;
ta mare y jo 't volém bé.

ROSETA SERRA

Cantars bilingües

*Las olas llegan à tierra
para besarla y morir,*
Quan jo arrivo á cala sogra
cada volta hém de renyir.

*Cada noche à tu ventana
pones florecitas tiernas,*
jo cada vespre m' hi poso
per poder pendre la fresca.

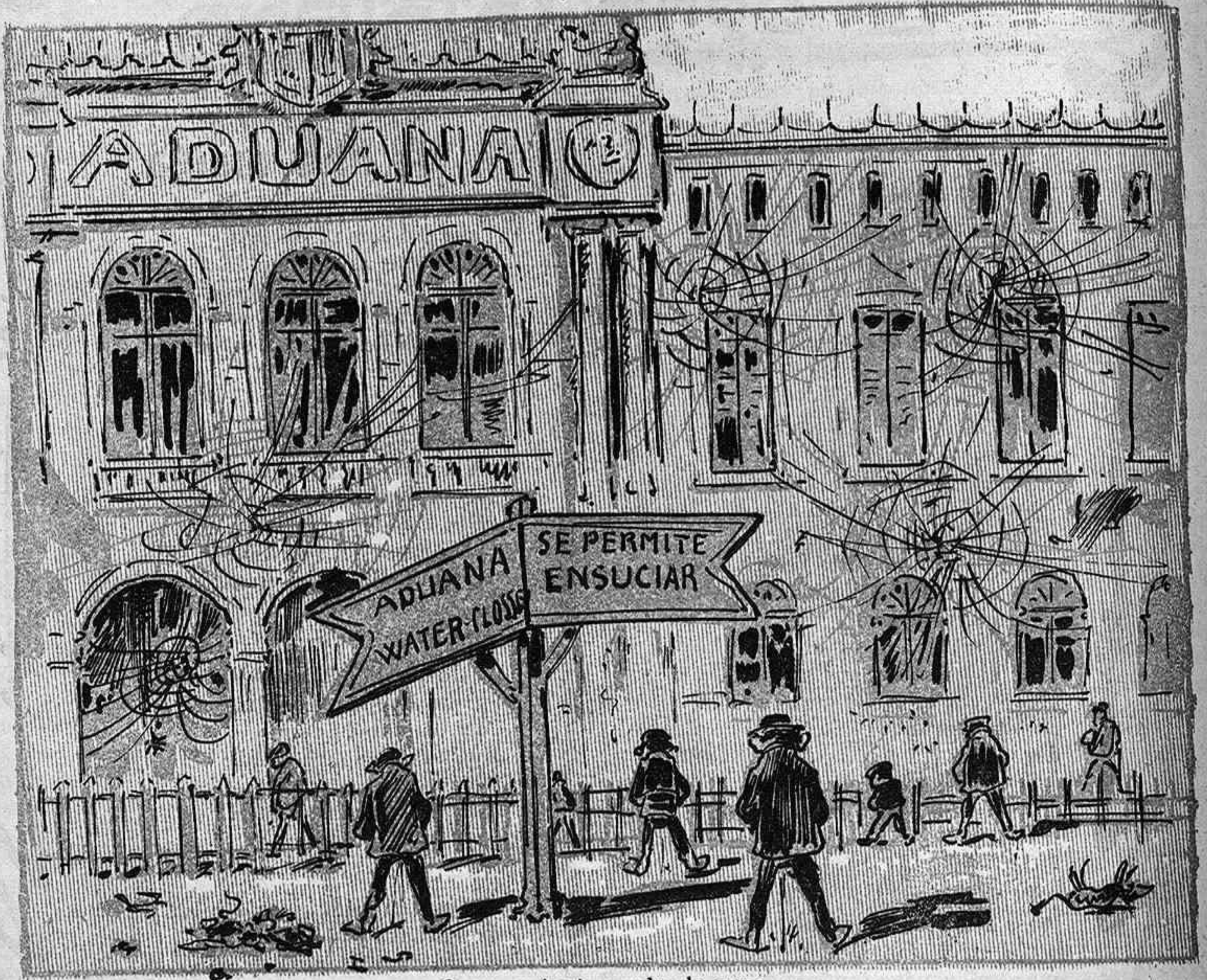
FRANCISCA USTRELL.

HUMORADA

Ta llengua may al nostre sexo abona
y totas són per tñ, sachs de veri
y... ¡ots lo fill d' una dona!

SILETA.

CONSELLS

Quan vulguis perdre la gana
passeijat per l' Aduana.

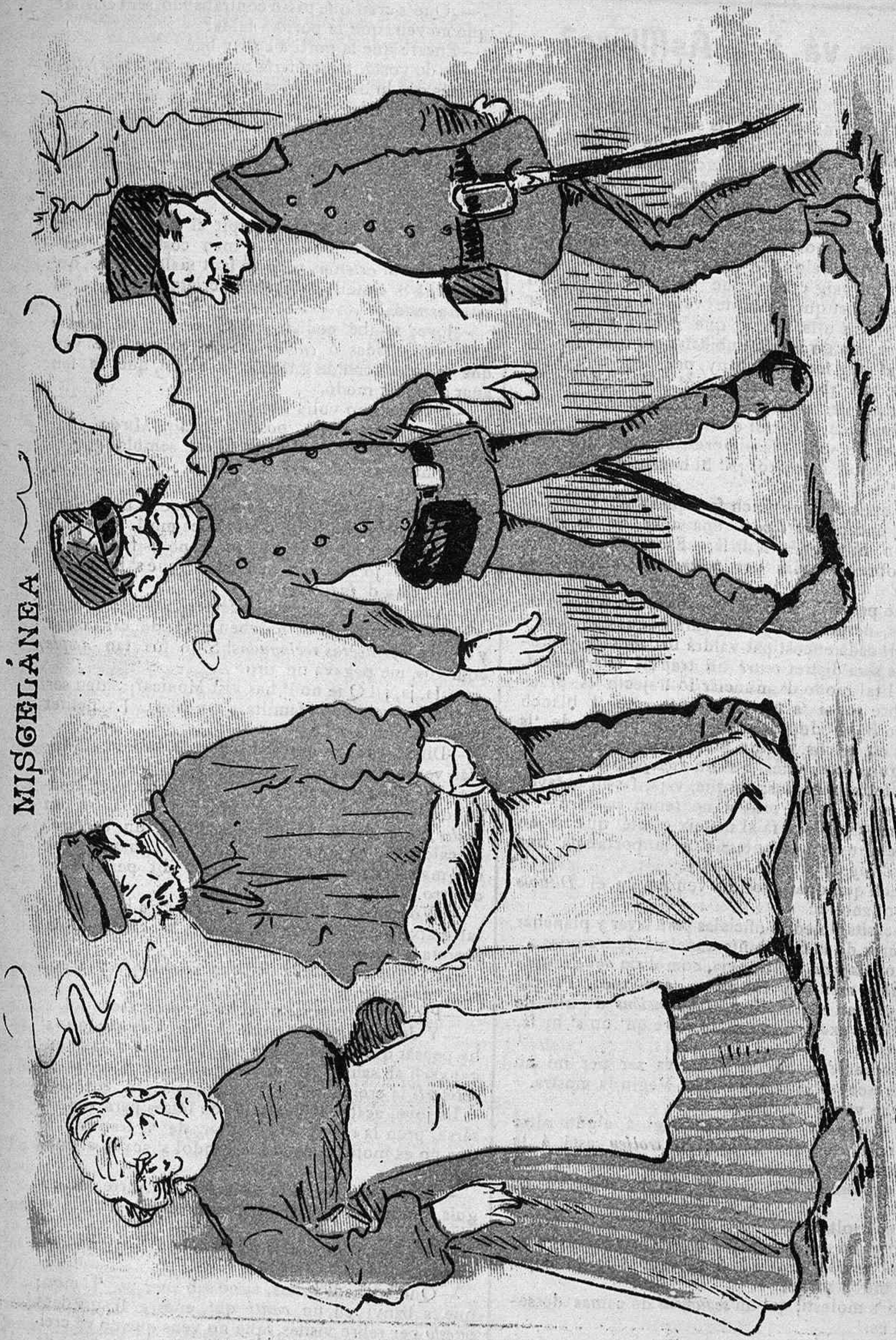
Si 't vols curá un costipat
á las dotze del mitj dia
passeijat per un terrat.

Si á n' el bany hi vols fé sort
creume, noya, fes el mort.

Las donas qu' están molt grassas
no necesitan carbassas.

MISCELÁNEA

—Pleguén, mestressa, 'l negoci
deixéuvs de tractá ab pells...
Reixas, batas y postissos
tot farà cap als convents.

—Ja tenim papel, Gatierra:
en las fiestas que vendrán
¡harém los deguts honores
á los sesenta chagants!

V. G. G.

¿Que vá à l' Astillero?

¿Qué diuhen? ¿que 'ls sembla bé qu' hagin dotat los tranvías de l' Inglés d' aquesta cosa blanca? donchs jo dich que no; per allò de que *contra gustos...* y el resto.

Lo primer dia que vau estrenar lo famós *devantal*, un servidor de vostés, al ser aprop de la Ronda de Sant Antoni, disposat á anar á pendre un bany per *tracció eléctrica*, vaig tenir un susto, puig de moment ¿no 'm vaig creure que 'ls tranvías estavan per llogar? Sort que prompte vaig poguer veurer per mos propis ulls, que lo que prenía per *senyal* de tal cosa, era un *toballó* subjectat per uns cordills.

¡Ganga! vaig fer jo! al bany per deu céntims... ab *roba* y tot! ¡bonica proporció!... Y enquibintme com vaig poguer en aquella *portadora clandestina* de carn humana, sucursal de la *pila del greix*, tinguí ocasió de sentir las impressións més *variadas* tocant á aquet capritxo. ¡N' hi havían per tots los gustos!

Y jo, aixis com no tinch franquesa ab l' Inglés puig qu' encare que 'l parlo una mica, no hi parlo gens, si n' hi tingués, li diría;—Escolti ¿qué li han fet els pobres tranvías per *treurels'hi 'ls drapets al sol?*

Lo que passará, será qu' acabada la temporada de banys, naturalment, els treuran aquesta *robeta* y ¡está clar! cada encostipat valdrá un imperi; y creguin que será distret *veure* un tranvia *estornudant*.

Que 'l tal modo d' anunciar lo trajecte es práctic, sobre tot si 's té en compte que 'l blanch *llama*, no hi há dupte, pero la suntuositat de 'ls tranvías eléctricos, diguin lo que vulguin, se mereix alguna cosa més qu' un *escropuló* de percalina ab lletras pintadas; perque, vaja, fassin lo favor de posarse la má al pit—si no tenen *mandra*— y díguinme; ¿No 'ls hi fá al mateix efecte que si en un palacio luxós hi plantessin á la portalada una barraca d' *aygua y sucre*.

Jo crech que qualsevol dia veurém en el *Diluvio* 'l següent anunci:

«Se necesitan medias oficiales para lavar y planchar los letreros de la Compañía anónima de tranvías.»

Ab tot, la *vida* del tranvia, com diria *aquell*, cada día resulta més interessant y... *económica*. Perqué no compensan las trepitjadas, *defuncions* d' ulls de poll y altres excessos, lo tip de riure qu' un s' hi fá, utilisantlos.

Lo diumenje de que 'ls parlo, va ser per mi un verdader *aconteixement cómic*. Vegin la mostra.

—¿Que vá á l' Astillero?

—Si; salero, y si vol que vagi á algún altre *puesto*, no té més que manar; lo *trolley* está á la seva disposició, *salada*. Se veu qu' al cel hi deu haver la plassa en *estat de siti*, quan los angelets ne fugen.

—¡Poca solta!

—No hi há de qué, prenda. Ab *perfeccions* com vosté, m' *arribo* fins á la fi del món, faig la copa, pago y me 'n torno.

—No 's molesti; qu' un *segament* de camas desseguít hi es.

—Aquesta criatura paga, senyor.

—¿Que 's creu que passo contrabando, sant cristiá? ¿que no veu que la porto á falda?

—Encare que la porti á coll y bé.

—Jo de vosté, també faría pagar á dugas criaturas més qu' hi deixat á casa, home.

—Si es servida; tres.

—Ja se 'ls pot guardar los bitllets; si *trehuen*, envihim un *parte*; visch á... casa mateix. ¿Has vist Mónica? Aixó es com las *cédulas*, que per treure'n una, has de treure las de tota la familia.

Com qu' are no 's pot escupir al interior de 'ls tranvías, un jove que tenía al meu costat, vá volguer ferho al *exterior*, pero ab tant mala sombra, qu' ensopegá 'l clatell d' aquella criatura y... ja vá estar armada!

—Jove; també podíau donar millor las *senyas* á las escupinadas ó *enviarlas* per correu. Se veu que us costa poch de guanyar la *saliva*, que la feu anar d' aquet modo.

—Dispensi; no volía ferho.

—Si us sobra saliva, poséula á *redit*! Miréu com ha posat lo clatell de 'l meu fillet! sembla qu' hi tingui un' *escape de gas*.

—Ha sigut una desgracia, dona.

—Si no sabèu escupir estése'n, que jo també me 'n estich. ¡Vaya un luxo, aquet boca-moll.

—Mestressa no 'm faltéu, que jo no us faltó.

—Donchs jo sí; aixó va á gustos, ¿qué s' ha cregut aquesta cara d' *industria*?

—Avans de treure 'ls defectes als altres, mireuse 'ls vostres. ¡Que 'n debéu pesar de carniceras y encare, *carniceras revingudas*! Si jo fós tan ample com vos, me pegava un tiro.

—¡Ja, ja, ja! Que no l' has vist Mónica?... deu ser l' *entreteniment* de la familia... tan *mono*. Es petitet pero ben *recomparit*.

—Ditxosa de vos que sembléu una *pedrera*... debíau venir al mon en conductora!

—Y vos en un tranvia de fira y encare d' amagat de 'ls pares. ¡Pobre llevadora! li devía fer un *xiulet* per cridarlo. Li devía semblar un *cartucho* de calderilla! Qué va que 'l padrí, l' aguantava ab una ma y encare li sobrava algún dit per fer lo cigarro.

—¿Volen fer lo favor de callar? á casa hi han malalts; aixó no es un tranvia, aixó es lo carrer de la Riereta... *andando*.

—Es aquet, que té la persona *disminuida* y escup com un cos gran.

—Prou mestressa; ja n' hi há prou d' escándol.

—Y donchs, que no molesti als *transeunts*; ¿que s' ha pensat que 'l meu fill tè res *desenganxat* per enganxarli ab saliva? ¡Lo meu reyet! Aixó es capás de *delmarli* la creixensa... y 'l seu pare se 'n enterará.

Lo jove, acabat lo repertori de frases pera defensarse, pren la resolució de saltar de 'l tranvia, lo que no es motiu perque l' escándol s' acabi, al contrari.

—Vaja *alante*; vés á la *piscina* á banyarte, no siguis tonto; que á mar, te podria empassar algún *musclo*.

—Y déixa 'l *pendre* banys, pobre xicot; mentres 'ls torni!

—Que 's quedi á casa, si no sab anar pe 'l mon; que 's banyi en un *canti* qu' encare li quedará *puesto* per rebre visitas, ¿que no veus que no vá creixe perque se 'n vá donar vergonya?

Jo no 'm podia aguantar... ¡per dirlos'hi que de tant riure 'm va passar una cosa que semblava que ja m' hagués banyat!

Y alabant y benehint aquesta ditxosa Empresa que per deu céntims, porta als banys y dona comedia, vaig arribar á l' *Astiller*, satisfet d' haber tingut un viatge tan felís...

Y ara, quedan complascuts los passatjers d' aquell tranvia, á quins vaig prometre fer constar ab lletres de motllo 'ls incidents d' aquella tarde.

Q. MALLEU.

Un cas com un cabás

(HISTORIETA SENSE PICARDIA)

X

¡Jo estava ben arreglat!...
Tot just el senyor fou fora se n' entrá despaig endins, en busca meva, una dona qu' anava tota de dol y ab un vel tirat al rostre.
—¿Qui es vosté? vaig preguntar
—¿No 'm coneix, poca vergonya?
—¡Senyora!
—Si 'l tracto aixís, es que tinch motius de sobras.
—(Válgam Sant Nin y Sant Non; la del *semental*! per forsa!)
—Sí; puch dirli aixó y molt més; puch dirli estafa á tot' hora. Fá temps que venia espiant que obrís de nou eixa cova de lladronici ¿m' entén?
puig li tinch de passar comptes.
—Pro senyora ¿qui es vosté?
—Es dir... que no se 'n recorda?...
No s' apuri ja veurá, com jo li faré memoria...
¿No 's recorda de un encárrech que li va fé una senyora, d' un mascle ben sá y robust, d' un varó de molta forsa perque li calia dar fruyt de bendició al seu home á fi d' atrapar aixís una fortuna qüantiosa? ..
—Prou, senyora, ho tinch present! (Fém el pagés) Y 'm recorda també que á son temps degut vaig ferli á mans...

—¡Poca solta!

Lo que 'm féu á mans vosté fou la més solemne mofa.
...Vé un *fulano*. Puja al niu que en secret, de casa avora, ja li tenia llogat...
'M dú l' avis la minyona qu' ab tal fi deixo al piset; l' atipo com un canonje...
molts llagostins, molta carn, jerez, champany á tot' hora...

Ell s' instala guapament, s' hi aixampla com á cal sogre, s' hi posa gras, rodanxó y, al fi, quan un matí, boja de desitj, salto del llit, deixant al meu vell que ronca y ab la excusa d' un passeig matinal, vull posá á proba las virtuts del *semental*, y allavors trobo rabiosa que m' han dat gat per cunill y que 'l tal home... no es home.
...Duya ab mí la clau del pis; obro palpitant la porta y de puntetas me 'n vaig cap á l' indret de l' arcoba...
¡Dormía!... No anava mal!...
No més me semblá molt jove.
Me descalso poch á poch, m' afluixo 'ls cordons, la roba .. y m' tiro alli al costat seu y ell... ¡dormint com un tanoca!
—Quan ell se despertí ray, será una escena curiosa—
deya tremolant de goig...
...Per fi, després de dos horas llarguíssimas, va obri 'ls ulls y vá dir ab veu xillona;
—Senyora, Deu me la guard' ¡Bon día tingui senyora!—
Y res més!... Luego s vesteix mentrestant que jo furiosa 'm moría del botxorn sense recatar mas formas y ell com si res... fet un glás!
—Oh Deu, vaig dir... No es un home; aixó no es cuca ni aucell; es la negació monstruosa de la potencia viril .
¡Adeu, herencia qüantiosa!
En fi abreviém; resultá qu' aquell simil de persona no tenia més virtut que sé un golós de gran forsa. Llaminer com un *xelin*, si no li hagués posat ordre

LA DONA

Dragó infernal, eterna malaltía, mústiga flor ben prompte desfullada, ninot car de vestí, essencia esbravada, dipòsit verinós, hont lo mal niá, llengua de serp, humana escombraria, llevó de vanitat, broma pesada, recó supersticiós, llum apagada, magatzém de trastorns é hipocresía, madeixa de embolichs, riu de disgustos, cami del cementiri, extrém del vici, diabólich misatjer, font de defici, bressol de perversió. causa de sustos, sach de gemechs en forma de persona y nuvol de capritxos es la dona!

F. BERENQUER R.

tot lo día hauría estat de la confitura á sobre.

Creguí 'm feya torná tísica aquell dimontri de boca, sempre procurant per ell, sempre ab confitures novas...

—Y ara ahónt el té?

—Ja fá temps

que 'l vaig tornar al seu poble

—Pro ¿y el fruyt?

—De fruyt ni els mils

¿D' ahónt vol que 'l tragués el pobre?

—Escolti, un gran pensament;

¿ne vol un' altre senyora?

(Potsé endossantli 'l tal Boch me la treuria de sobre)

—Ja es inútil, senyor meu; es en vá lo que 'm proposa. El vell ja es mort y enterrat y jo, desdixada dona, hi quedat casi al carrer per vosté...

—¿Qué diu senyora?

—Sí; vosté 'm vá ensarronar al enviarme un esquitx d' home ..

Per vosté no tinch el fill que m' asseguri la *moma*...

Vosté es culpable de tot y á vosté arreglar'ho toca...

Per lo tant, ó 's casa ab mí

y 'l benestar 'm retorna ó 'l deixo de cos present

ab sis tiros de rewólver

—y va treures un *bulldog* menut, lluhent... ¡una joya!—

—Senyora, per Deu, pietat

—¡No pot ser!... Vint y quatre horas li donch de temps. . Tornaré á buscar demá resposta...

¡Trihi!... O 'm porta al altar

ó fá l' última ganyota!

M. RIUSECH.

(SEGUIRÁ.)

Gran tragi á la Casa Gran
 espolsant las banderetas
 qu' han de servir el mes entrant.

Serán l' enveja del mon
 aquells indios de las festas
 qu' es van fer per en Colon.

Ben fregats y arregladets
 tornarán també á la Rambla
 las glassas y 'ls fanalets.

El noy Carné y en Fabretas
 ab las «Veus de Catalunya»
 fan sarrells y cadenetás.

Hí haurán firas á desdi
 de Comers y de la Industria
 com las que 's veuhen aquí.

TEATROS

NOVETATS

Aquest teatre, solament actua en las vigílias de festa y dias festius posant conegudas obras líricas catalanas y lo públich ha prés tant bé las obras que 's posan en escena, que totas quantas representacions se donan, poden contarse per plens.

La sarsuela d' espectacle *De Sant Pol al Polo Nort*, representada diumenje passat, obtingué un éxit tant notable, que semblava se tractés de una obra completament nova.

En la companyia hi há elements valiosos y per lo tant se sentiren sumament aplaudits los principals intérpretes de la obra y d' un modo particular los senyors Huervas y Andrés, encarregats respectivament dels personatjes Xarau y Trinquet.

Pera las próximas funcions s' están preparant, las conegudas sarsuelas *Flor de ié* y *Robinson Petit*.

TIVOLI

Per la continuació de beneficis que tenen lloch, se comprén estém al fi de la temporada, que en honor á la vritat comensá molt bé y haurá acabat casi en punta, degut en gran part á la escassa inteligencia que ha demostrat la Direcció, já que tenint en propòsit haber posat *M non* y *Mignon* que eran de éxit segur y per las que contava la Empresa ab artistas que n' haurian sortit sumament airosos, s' ha entretingut ab óperas que han passat á la posteritat y per lo tant no donan ja ni un céntim á las Empresas.

Bona proba de lo que manifestém s' ha vist palpable en las funcions de benefici, ja que solament se veje concorregut lo de la Srta. De Roma, per haber escullit *La Boheme*. Si la Srta. Lopeteghi no hagués fet us de la *sobada Lucia*, de segur que la concurrencia no hauría sigut solament de admiradors; igual podém dir del senyor Pagani que ab *I pagliacci* lográ veurer lo teatro casi desert.

Com es de suposar, los beneficiats se vejeran agassatjats y tant la Srta. De-Roma com la Srta. Lopeteghi obsequiadas ab un sens fi de bouqueis y regalos de intrínsech valor.

Pera ahir estava anunciat lo benefici de la Srta. Gardeta que no duptém degué estar lo teatro concorregut, ja que á las nombrosas y justas simpatias que te logradas, tingué l' acert de escullir bon programa de funció.

Pera demá se anuncia lo benefici del mestre director Sr. Baratta y se prepara *Don Giovanni* de Mozart, pera dissapte.

Celebrarém que aquesta ópera, que sols se li pot donar vida en teatros grans y ab una munió de eminencias, logri lo conjunt degut, á fi de que no resulti un fracás.

UN COMICH RETIRAT

Carta-avis

D' estiuieg

Sr D. PAUHET TAFOY,
masover del MAS D' EN TIFA;
Bon home: dijous que vé
(*si es cal tiempu lu permita*)
pujarém com cad' istiu
ab la senyora y la dida,
la pubilla, 'ls dos bessons,
cunyada y cusina en *bilza*,
la sogra, l' oncle, 'l padri,
ab el *marruix* y la *quissa*.

Preparéu per la muller,
com sempre, la galería;
per la dida 'l menjador;
pe 'l padri l' arcoba xica;
per l' oncle l' arcoba gran;
y per la sogra la mixta;
per la cunyada 'l devant;
y 'l detrás per la cusina;
per la canalla 'l corral
y pe 'l gat y gos la eixida.

Treyéu 'l verdet, per Deu,
del perol per fé 'ns la vida;
perque 'm sembla que durém
una carpanta magnífica,
molt més juy! que 'ls altres anys;
puig ab la situació crítica
que aquí estém atravessant,
hem de dejunar molts dias
y aném, per tant, atrassats
d' afartarnos una pila.

Ja ho sabéu; trunfas y cols
y bledas, fesols y guixas;
calderadas á tot drap
y xarrica que xarrica;
que de talls y bons bossíns
Deu no 'n dona á qui 'n desitja.

Hasta la vista, donchs, Pau,
y salut.

Benet Burilla.

PER LA COPIA.
PEPET DEL CARRIL.

FESTAS MAJORS

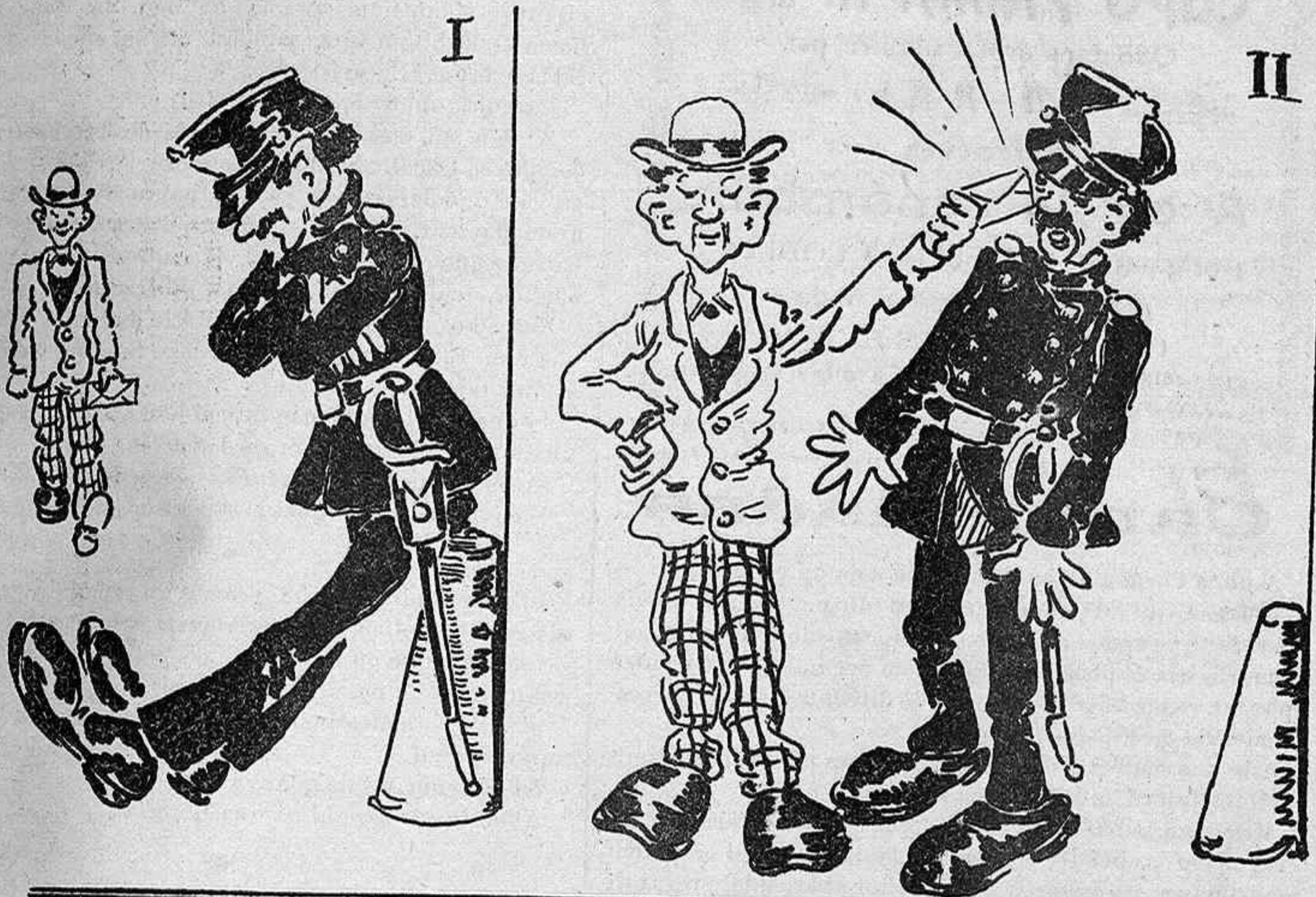
Litografía Barcelonesa de Ramón Estany Carrer de S. Ramón, 6,

trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls més senzills y económichs als de gust més refinat y artístich, propis pera la confecció de **Programas, Invitaciones, Titols de Soci, de Foraster y de Abonat, etc., etc.**

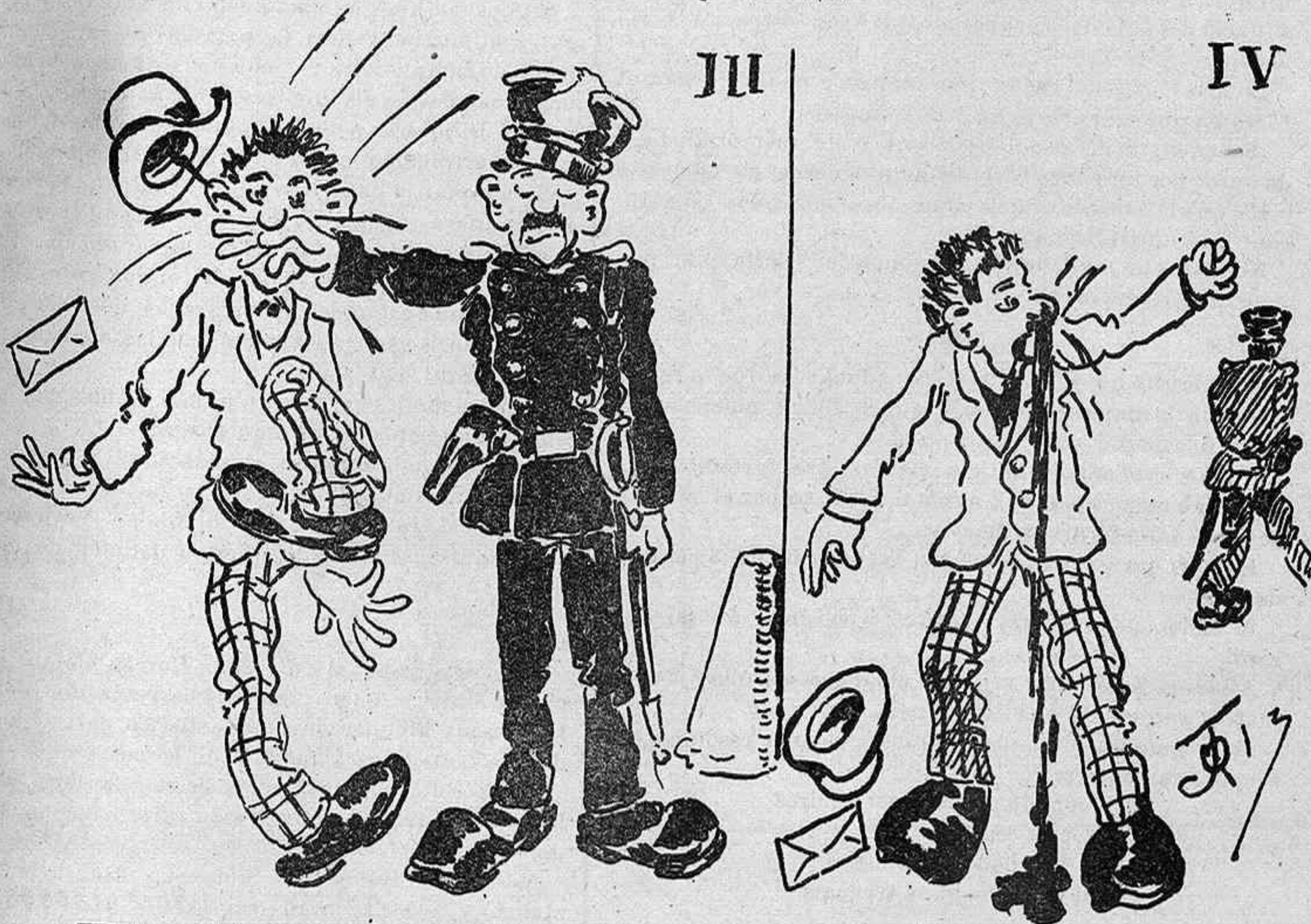
Preus sumament reduhits

Novetat en carnets de totas classes

ORDENANÇAS MUNICIPALS

---Senyor... *Municipal*; Faria lo favor de dirme ahont cau aquest carrer?

---A la segona travesia á má dreta.

LA TOMASA
CUPÓ PRIMA N.º 39 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

l' entremés en vers

A ca' la sonámbula

original de D. J. FELIU Y CODINA

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt dias é avans si s' agotan
 'ls exemplars.

Campanadas

A ne 'n Coria n' hi ha passat una com un cove.

L' home, qu' está dotat per cert d' un nas molt fi, havia ensumat que en los próxims pressupostos de l' Ajuntament 's suprimiria sa plassa de Majordom per inútil, y curantse en salut va pledejar el càrrech de director de «La Correspondencia de España» de Madrid.

A lo que sembla l' obtingué y allàvers presentá la dimissió de Majordóm y se 'n aná á la cort.

Mes quan fou allí y vegé las cosas sobre 'l terreno, no cregué del cas pendre possessió de la direcció del periódich madrileny y s' apressurá á telegrafiar al arcalde preguntli que retirés sa dimissió.

Pero 'l cas es, que aquesta ja estava admesa y ha resultat que 'n Coria á pesar de ser tant viu, ha quedat en la situació del bobo del seu apellido, aixó es: *compuesto y sin novia*.

Lo més curiós del cas es que tampoch podrá tornar al *Ciero* perque en Forte li ha prés l' empleo.

¿Saben alguna plassa d' escribent ó de memorialista ó de burot per un pobre periodista qu' ha errat els comptes?

Els que la sápigán, farán una obra meritoria comunicant ho á nostra Radacció.

Nosaltres ho trasladarém al simpátich Coria qual per cans, ab tot, deplorém.

*

Ara resulta qu' á Madrid s' han adonat de que la recaudació de 'ls impostos baixa y que 'l déficit amensador truca á la porta.

Quan s' esbombá la noticia eis ministres 's reuniren tot seguit ab cara de prunas agres á fi de trobar el medi de acudir á tan precaria situació.

El medi que se 'ls hi acudí fou la supressió del 3 per cent de 'ls gastos.

Al endemá aquest tres 's convertí en dos y á l' altre en zero.

Allavors acordaren reforzar els ingressos ó lo qu' es lo mateix apretar las clavillas al país.

M' hi jugo un peix que d' aquesta segona resolució, no s' en tornan enrera.

Y com de costum, pot tindres
 complerta seguritat,
 que 'l país ha de sé al últim
 el qui pagui 'ls plats trencats.

*

Llegim;

«El senyor Carulla ha donat fi á la traducció de *L' Atlántida* en vers castellá.

També ha rebut una carta del cardenal Rampolla felicitantlo y dantli las gracias en nóm del Sant Pare per haver traduhit en vers castellá l' última enciclica de Lleó XIII sobre l' «Eucaristia».

¡Cargols! (que vol dir *Caracoles!*)

¡Aixó ja son dos colmos! Després de las heretgias que cometé en Carulla al ficar má sobre l' *Oda á Barcelona*, créyam que deixaria en pau al pobre Mossen Cinto. Desgraciadament, 'ns'hém equivoçat. Sobre las mil y una penalitats que experimentá en vida nostre gran poeta, cal afegirhi una penalitat póstuma. ¡El traduhéix en Carulla!

Respecte á lo de la enciclica y á lo de las gracias 'ns en alegrém. El pare arbussá de Mataró ho deu haver cobrat segóns tarifa!

Ja que tan desenteynat está el bon Carulla li proposém una feyna dificultosa, un verdader *tour de force*.

¡A que no posa en vers l' *Idili moral* de 'n Gnal?

Y cuydado, que, segóns el seu autor, ja hi está en vers! ..

El governador civil ha promés un premi de 250 pessetas al agent de policia que descubreixi una casa de joch.

Llástima que no més siguin els polissonts 'ls que puguin guanyarse la cinquantena de duros.

Si s' hi admetessin las personas, jo mateix pledejaría aquest premi.

Ab la seguritat de guanyarlo.

Al costat de casa hi há una Loteria.

*

¡Tenim un nou escándol clerical en porta!

Aquest supera á tot lo que de més vil y execrable puga concebir la imaginació humana.

Segóns sembla, en lo manicomi de Sant Boy del Llobregat, s' alimenta (valgui la paraula) als alienats, ab tota mena de inmundicias y com á conseqüencia de aquesta alimentació, moren els infelissos com á moscas. ¡Sols en lo més de Juliol han petat 'l bojos, de resultas d' una epidemia desarrollada á causa de la mala alimentació!

Se comptan detalls terribles. S' diu que compran els frares que 's cuydan del manicomi, caps de bestia malalts; 's refereix que de nit van á desenterrar en un canyet próxim caballs sepultats de poch; 's diu que serveixen á taula viandas nauseabundas y carregadas de verms. S' atogeix també que 'ls *hermanos* atropellan á las assiladas jovas. En fi, un infern!

Tots los metjes del manicomi han desfilat, per no poder seguir contemplant tals asquerositats.

Y 'ls que administran el manicomi y cuydan (?) els bojos, son membres de una congregació; son frares!

Veyám si ara despertará la opinió!... ¡Veyám si també suportará sense protesta aquestos delictes de lesa humanitat.

*

La casa Simonet y Ruiz de la Herrán domiciliada en lo carrer Major, numero 231 de la barriada de Gracia, 'ns ha favoregut ab l' envio de un artistich cartell anunciador del *Metxero eléctric* que fá poch ha posat en explotació.

Además dits senyors han estés sa galanteria, enviantnos lo metxero referit que per sas utilitats recomaném als fumadors.

Agrahim infinit als Srs. Simonet y Ruiz de la Herrán sa atenció y 'ls desitjém un gran éxit.

*

L'altre dia un aucellet va explicarme quelcóm de la vida y miracles de don *Fardalico Titella*, critic *latós* com ell sol, del *Diluvio*, vista de aduanas á ratos perduts, y un de 'ls legítims successors de ca 'l *Alabau* ja que no escriu una sola ratlla sense que surti en primer lloch la seva interessant personalitat.

Donchs, aquest aucellet, va explicarme per pessas menu das lo motiu de las campanyas de don *Fardalico* en las daferras temporadas de hivern y primavera contra de las companyias que actuavan á Eldorado y al Granvia.

A la quienta, el critic del *Diluvio* té una ex-senyora del coro per protegida (en lo sentit que 's dona á la protecció en los anuncis del seu periódich) y l'home s' havia empenyat en fer saltar —gracias sa *superferolítica* ploma— la protegida en questió desde las filas del coro, al lloch de primera tiple. Naturalment, aixó no convingué á las empresas de Eldorado ni de la Granvia, y naturalment també, el *Diluvio* va surtir fet una fúria posant blaus á cómichs, empresaris, músichs y tramoyistas... ¡No faltava més!... Negarli á n' ell, al terrible don *Fardalico*, un dret tant seu com lo de imposarse á las empresas... ¿Ahont s' havia vist aixó?

Y no obstant, 's vá veure. La protegida va quedarse sense treure aquella vehueta de grill y aquella adotzenada fesomia. Va quedarse inèdita com la majoria de las obras de son *superferolítich* protector.

Mes, ja ho saben las empresas per endevant... La vinenta temporada don *Fardalico* no consentirá que 's desobeheixin sas ordres.

Prepárinse si ho fan, á soportar las furiosas andanadas del... vista d' aduanas. Prepárinse á sufrir la quotidiana filípica del *Diluvio*!...

Per ma part, diré á las empresas de Eldorado y demás teatros, als que declari en *Fardalico*,

muerte, exterminio y guerra,

que no s' hi preocupin.

¡«Mejor están en Bombay!»

Per cert que *protector*, *protegida* y fins una germana cusina ó tia d' aquesta, ganejan tal qual...

L'altre dia ab motiu de la visita de la premsa al vapor *Umbria*, qual visita 'ls *chicos* de la premsa creyan qu' acabaria ab xéflis, no hi faltá la trinitat esmentada.

Tots els demás periodistas anavan *suelts* per alló de que no convé abusar.

Pero don *Fardalico* degué dirse;—Aquí, que no... pago! y se 'n dugué la ex-corista y 'l róssech.

Van tallarse, no obstant; lo consignatari del *Umbria* suprimi ab molt bon acort el *piscolabis* ¡y eran de veure al surtir las caras estiradas del *terceto* en questió!

L'endemá, don *Fardalico*, tirava unas indirectas á la cuyna del barco desde 'l *Diluvio*, que no ho preguntin!

Mes al consignatari Sr. Canadell, no li portará al molí.

Com estreni alguna obra. . ¡reventada segura!

Llegeixo que 'ls socis de la Juventut católica han transmés un telegrama als católichs de Fransa, felicitantlos per sa valentia en la questió de las expulsions de religiosos del territori francès.

¿Sa valentia, diuhen? ¡Qu' están de broma 'ls joves católichs de per aquí!... ¡A menos que 's *passequin* als seus confreres de la nació vehina!

Calculin; s' ha escombrat de Fransa als frares y monjas de totas castas y lleys, sense que hi hagi una sola víctima. Totas las vegadas que 'ls reaccionaris han volgut esvalotar, ab quatre natas se 'ls ha fet entornar al llit.

¿Y d' aixó 'n diuhen valentia?.. ¿Ahont son las víctimas, ahont els mártirs que defensessin ab sanch las *sacrossantas creencias*?

No s' han vist en lloch.

A Fransa com aquí, els mártirs s' han acabat per sempre més.

Parodiém el vers famós;

Una cosa es religió
y el *canguelo* un' altra cosa.

El gobernador civil Sr. Manzano ha imposat aquestos dias varias multas als teatros del Tivoli y Granvia per acabar los espectacles més tart de las horas reglamentarias. Las multas en questió haurán deixat escoladas las caixas de las empresas. ¡Nada menos qu' han variat entre 10 y 15 pessetas!

Aquí del quiento;

—Guardia, escolti; ¿quánt té de multa el fer ayguas menors en aquesta cantonada?

—Ocho reales.

—Y ayguas.. *majors*?

—Lo mismo; dos pessetas.

Donchs tingui, cóbris. Val més aixó qu' embrutar las calsas. De bugadera ja 'm costaria més.

Moltas gracias

¡Olé per las bonas mosas de rumbo y de circunstancias, ni mes ni menos que aquesta que are pel meu costat passa!
¡Olé que sí! Ho repeteixo per sos ulls, y per sa cara, per lo seu cimbrejant cós, per sas mans com neu de blancas, per sos pehuets com pinyons, per son caminar, y... basta qu' es com dir *punto final*.
¿Vol permétrem dos paraulas angelet del cel caygut, reina de las ninas guapas?
¿Vol que vinga 'l seu costat porque li fassi de guarda?
¿No 'm respón?... ¿Perqué no 'm mi-
¡Atúris!... Un xich de pausa. . -ra?
No camini tan depresa, que si ensopega pot caure...—

Mica més ó mica menos á una nena molt salada, vareig dirli aquestos mots al mitj del Passeig de Gracia, quan de prompte, s' aturá y així 'm contestá l' ingrata;
—¡Tingui! ¡per impertinent!
y vá ventarme una nata á lo que jo vaig respóndre per sa finesa extremada;
—Senyoreta; pel favor de haverme ofés ab mans blancas (que no ofenen...) li dech dar moltas gracias, ¡moltas gracias!

J. MONTABLIZ.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

GOM SE DEMANA L "PANIS"

La gent de trò

—¡Alto!.. ¡Els diners ó la vida!

La gent de toga

—¡No hi ha més!... ó cinch mil duro ó vint anys de garjola!

La gent de sotana

—¡Fill meu, has acabat els turróns!... O deixas la teva fortuna per missas ó vás al infern per sempre més.